

sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a színészek, akik megcsaltak érezték magukat, egy alkalommal székel támadtak Dettre Jánosra.

Az elmondottak bizonyítására számos új tanu kihallgatását és okiratok beszerzését kéri. A fegyelmi bíróság azonban elutasította a kérelmét. Érdekes indoklással mellőzték Betrix kihallgatását. A bizottság ugyanis úgy találta, hogy Betrix ismeretlen helyen tartózkodik, tehát nem lehet kihallgatni.

A döntés

A fegyelmi bíróság még ugyanaznap meghozta ítéletét. Dettre Jánost tizenöt vádpontban mondták ki bűnösnek és megállapította, hogy bűnt követett el az ügyvédi testület ellen, mert ahelyett, hogy hatalmát az ügyvédi tekintély megmentésére használta volna fel, vak eszköze volt a tanácskormányoknak, tehát méltatlan az ügyvédi gyakorlatra és ezért elmozdítja az ügyvédségtől.

A bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítvány elutasításának alaposságát Betrix ezredes esete bizonyítja a legjobban. A fegyelmi bíróság Betrix ezredest nem találta kihallgathatónak, illetve megtalálhatónak. Szekerke Lajos az ítélet kihirdetése után, október 5-én a budapesti francia követség útján levelet írt Betrix ezredesnek. A levelet Betrix ezredes, aki akkor Dakárban (Szenegál) a negyedik francia ezred parancsnoka volt, megkapta és a választ a francia hadügyminisztérium és a budapesti francia követség közvetítésével elküldte Szekerke Lajosnak. Szekerke levele október 5-én indult el és Betrix válasza január 28-án megérkezett Szegedre. Betrix ezredes levelében a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik Dettre Jánosról. Kijelenti, hogy a tanácskormány rendeleteit Dettre a francia parancsnokság utasításait követve adta ki. Nagy öröme szolgál — írja —, hogy Dettre Jánosnak igazságot szolgáltatott.

Kelemen Béla könyve Dettre Jánosról.

A fegyelmi bíróság ítélete ellen Dettre János védője, Szekerke Lajos útján felelkezett a Kuria ügyvédi tanácsához. A felelkezést, amely több mint hatvan gépirásos oldalra terjed, ez év elején terjesztette fel Szekerke Lajos, aki első sorban Kelemen Béla könyvére hivatkozik. Kelemen Béla könyve is Dettre János igazságait bizonyítja. Leírja többek között azokat az igaz-

makat, amelyben Szegeden éltek az emberek, félve a franciák elvonulásától, mert mindenki tudta, hogy a vörösök az elvonulás után vérfürdőt rendeznének Szegeden. Megírja Kelemen Béla, hogy sokan szemrehányást tettek neki azért, mert a direktorium megszökése után nem foglalta el a polgárság a közhatalmat. Szinte lehetetlen lett volna — mondja Kelemen Béla — akármilyen bátor elhatározással, hogy március 27-én felmentünk volna a városházára és a régi rendet helyreállítottuk volna. A munkástanács igen erős volt és ezt nem nézte volna összetett kezekkel. A polgárságnak márc. végén a munkástanácsal szemben való fellépése nyilvánvalóan nemcsak zavargást, de vérontást idézhetett volna elő. Ha mégis megtették volna, akkor is marad a másik aggodalom: Hát ha kivonulnak a franciák és a vörösök bejönnek a városba? Kelemen Béla tehát ugyanúgy ítéli meg az akkori helyzetet, mint ahogyan azt Dettre János megítélte. Más és másként nem tehetett Dettre, mint amit és ahogyan tett és hogy magatartása helyes volt, bizonyítja az eredmény: A nehéz idők minden keményebb baj nélkül vonultak el a város fölött.

A Kuriahoz intézett felelkezésében idézi Szekerke Lajos a szegedi ítéletábrák akkori elnökének azt a jelentését, amely az igazoló felhívásra válaszolt. A tábla elnöke — a jelentés szerint — úgy tudta, hogy a tanácsköztársaság halálra ítélte az ellenforradalmi Szegedet. Az ellenforradalmi Szegednek pedig Dettre János volt a kormánybiztos-főispánja.

A felelkezés ezenkívül szedi szét az ügyvédi kamara fegyelmi bíróságának az ítéletét és annak minden egyes pontját megcáfolja. Megcáfolja annak a kevésszámú terhelő tanúnak a vallomását, amelyre felépült a kamara marasztaló ítélete. Kimutatja, hogy a fegyelmi bíróság eltérő tanuvallomások esetén a terhelő vallomást fogadta el.

A Kuria ügyvédi tanácsa most döntött: Elfogadta a védelem álláspontját és megsemmisítette a kamara ítéletét. A Kuria ügyvédi tanácsa elfogulatlanul állapíthatta meg, hogy Dettre János működése nem kifogásolható, mert a rendkívüli idők rendkívüli eszközök használatára kényszerítette a polgárság érdekében.

A Kuria tehát rehabilitálta Dettre Jánost és az ítélet tisztára mossa Szeged város volt kormánybiztosának nevét.

Az egyetem és a püspöki rezidencia ügye.

(A Szeged tudósítójától.) Megírta a Szeged, hogy a főispán nem jött együtt haza annak a küldöttségnek a tagjaival, amely hétfőn az egyetem végleges elhelyezése ügyében felkereste a kormányzót és a kormány Budapestén tartózkodó tagjait is, hanem pesti tartózkodását két nappal meghosszabbította és így csak szerdán este érkezett vissza Szegedre. Csütörtökön délelőtt érdeklődésünkre a következőket mondotta budapesti útjával kapcsolatban:

— Tulajdonképpen két fontos városi ügy érdekében maradtam fenn Budapesten. Az egyik ügy az egyetem ügye. A küldöttség ugyan tájékoztatta a kérdéssel az illetékes köröket, de csak általánosságban és így a magam részéről szűkségesnek tartottam, hogy a kormány tagjait a kérdés részleteivel is megismertessem, tekintettel arra, hogy az a minisztertanács elé kerül döntés végett. Hosszabb ideig tárgyaltam Bethlen István gróf miniszterelnökkel, Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszterrel, Vass József népjóléti miniszterrel, Rakovszky Iván belügyminiszterrel és Nagy Emil igazságügyminiszterrel. Kívétel nélkül mindegyik megígérte az ügy legmesszebbmenő támogatását és így minden remény megvan arra, hogy a minisztertanács kedvezően dönt. A fáradozások eredményének első jele már mutatkozik is, a kultuszárca jövő évi tárgyalásánál ugyanis a szegedi egyetem céljaira a szokottnál tetemesen nagyobb összeget írtak elő. A pénzügyminiszter távolléte miatt előre nem tudhatjuk ugyan, hogy a szegedi egyetem végleges elhelyezésének költségei teljes egészükben belekerülnek-e az államháztartás költségvetésébe, annyi azonban bizonyos, hogy a kormány minden tagja a legteljesebb jóindulattal kezeli a kérdést.

— A másik fontos ügy, amelyről tárgyaltam a fővárosban, a püspöki rezidencia kérdése. A kultuszminiszter, aki előtti már régen ott fek-

szik az a memorandum, amelyben a polgári iskola épületének átengedését kértük, közölte velem, hogy a kérelem teljesítése érdekében már megtette a kezdeményező lépéseket és minden valószínűség szerint rövidesen meglesz a kedvező döntés. Ugyanis úgy a miniszterelnöknek, mint a kormány többi tagjának a jóindulatát sikerült ebben a kérdésben megnyernem.

Megmutatta ezután a főispán azt a levelezőlapot, amely Glattfelder Gyula püspök üdvözlését hozta számára az örök városból és a kultuszminiszter levelét, amelyben a kormányzó köszönetét tolmácsolja azért az üdvözlésért, amelyet a főispán indítványára a legutóbbi sub auspiciis gubernatoris doktoravatáskor rendezett bankettől küldtek neki.

A monarchia javainak likvidálása.

Prágából jelentik: Azoknak az összegeknek megállapításáról, amelyeket az utódállamok a volt monarchiából átvett javakért fizetnek, ezidő szerint tárgyal Párisban a jóvátételi bizottság, amely az egyes javakat felbecsüli. A külügyminiszterhez közelálló Cseszke Szlovo jelentése szerint a jóvátételi bizottság albizottságában a felbecsülésnél megegyezésre jutottak. Ezidő szerint a csehek által átvett vasutakat becsülték fel. Azután sor kerül a trianoni békeszerződés alapján átvett javakra. Az összegeket eddig még nem hozták nyilvánosságra.

Belvárosi Moziban az előadások kezdete

december 3-tól, hétfőtől kezdve: hétköznapon fél 5, fél 7 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hirek

Reformpartból — Kossuth-part.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) A reformpart csütörtökön este értekezletet tartott, amelyen résztvettek Cserty József, Horváth Zoltán, Nagy Ernő, Rainprecht Antal és Rupert Rezső. Az értekezlet elhatározta, hogy a párt elhunyt elnökének, Giesswein Sándornak politikai végrendeleti kívánsága szerint a párt nevét Kossuth-partra változtatja. Megállapították, hogy a párt ajtai nyitva vannak mindenki számára, aki a párt közismert elvi alapján áll. A pénteki folytatásos értekezleten az elhunyt Giesswein helyébe Rupert Rezsőt fogják elnöknek megválasztani.

A budapesti ifjú demokrata szervezetek csütörtökön este Vázsonyi Vilmos tiszteletére a központi demokrata körben vacsorát adtak. Vázsonyi a puccsisták ellen mondott nagyobb beszédet.

— Inségakció a németországi magyarok javára. Budapestén a németországi inségesek javára megindított szeretetadományakció ügyében szerdán értekezlet volt a Vöröskereszt helyiségében. Az értekezleten újra hangsúlyozottan megállapították, hogy az akció elsősorban a német birodalomban élő sokszázezer magyar honpolgár inségének enyhítését szolgálja.

— Görög-katholikus szentmise. December hó 2-án (vasárnap) délelőtt fél 10 órakor a Rozália-kápolnában görög szertartású katolikus szentmise fog tartatni, amikor is a középiskolai fiú- és leány növendékek a szent gyónáshoz és áldozáshoz járulnak.

— A város adománya a rókusai templom harangjára. A rókusai harangegyesület — mint ismeretes — gyűjtést indított a rókusai templom megrendelt harangjának kifizetésére. A tanács elhatározta, hogy öt kiló vegyes felvágottat ad a harangünnepélyre és a harang árához, amelyből még négy és félmillió korona hiányzik, kétmillió koronával járul hozzá.

— A tanács nem vásárol képet. Az egyik nevesebb festőművész lefestette a szegedi váromot és a jól sikerült festményt ötszázezer korona művészi honorárium ellenében felajánlotta a városnak. A kép a csütörtöki tanácsülés elé került. A tanács tagjai nagy műterlemmel gusztálták egy darabig, volt, aki kétszázezret adott volna érte, olyan is volt, aki csak háromszázezerre becsülte, de a többség szavazás útján később úgy döntött, hogy nem vásárol képet.

— Andréka budapesti főkapitányhelyettes fegyelmit kér maga ellen. Dr. Andréka Károly főkapitányhelyettes csütörtökön este kijelentette az érdeklődő újságíróknak, hogy Rassay Károlynak a nemzeti gyűlésen elmondott beszéde folytán fegyelmi vizsgálatot kér maga ellen. Ő különben, mint mondotta, mindenben a felsőbb hatóságok utasítása szerint járt el.

— Még egy bomba. Budapestről jelentik: Szerdán délután Kálmán Sándor főmérnök az Arena-ut 12. számú házban egy teljesen ép gránátlövedéket talált. Megállapították, hogy a talált gránát színig meg volt töltve és a legkisebb ütésre is felrobbanhatott volna.

Varrógép specialista Lukács, Valéria-tér 7.

— Újabb zavarok a bécsi egyetemen. Csak négy napig tartottak előadások a bécsi egyetemen és már is újabb zavarok voltak. A német nacionalisták és a fajvédők csütörtökön felvonultak szám szerint mintegy nyolcezeren az egyetemi kokárdákkal, elfoglalták a bejáratokat és be akartak hatolni a tantermekbe, hogy megzavarják az előadásokat, mire a rektor bezáratta a kapukat. Már-már úgy látszott, hogy veszekedésre kerül a dolog, mert a felvonulók hosszú póznára illesztett táblát emeltek magasra, melyre az volt írva, hogy a szociáldemokrata érzsüeteket nem bántják, de a zsidóknak azt tanácsolják, maradjanak távol, mert pórul járnak. A rendőrség ekkor a tüntetőket szétkergette és közülük a legármásabbakat letartóztatta.

— A Meteorológiai Intézet időprognózisa: Ényhe idő várható, sok helyett csapadékkal.

— A vásárhelyi közsínház ügye. A vásárhelyi közsínház építésére részvénytársaság alakul, amelyben érdekeltséget vállal Hódmezővásárhely város, az oltani gazdák és gyárosok is. Az alakuló ülést pénteken tartják meg a hódmezővásárhelyi Népbankban.